

EL BITLLET, SISPLAU!

És una mica difícil determinar el moment en què es va fer necessari adquirir un bitllet per poder viatjar en un transport públic. Amb tot, el fet de pagar per rebre un servei és un acte establert, segurament, des de molt antic. En els sistemes de transport públic, el bitllet assegura que s'ha abonat el cost del servei del qual es fa ús. Des dels seus inicis, el material dels bitllets de tren va ser el cartró i des d'aleshores continuen sent d'aquest tipus de material o de paper. Actualment, les característiques de qualsevol tipus de bitllet (forma, material, text imprès) depenen del tipus de transport i s'han anat adaptant als sistemes utilitzats per a la seva venda.

Al principi, els bitllets es venien manualment, fins i tot en molts casos el venedor havia d'emplenar algunes dades a mà. Avui, els sistemes de venda de bitllets també s'han adaptat a les noves tecnologies: a més de la venda informatitzada i automàtica en el moment de fer el viatge, es pot adquirir el bitllet o fer-ne la reserva per telèfon o mitjançant algun altre sistema de comunicació informatitzat, com per exemple a través d'Internet, que permet connectar amb la companyia que ofereix el servei. Aquestes empreses ofereixen la possibilitat de comprar un bitllet electrònic en el mateix moment de començar el viatge, després de presentar un document acreditatiu del comprador. Les dades que figuren en el bitllet depenen del tipus de transport. En els bitllets dels transports públics urbans generalment s'hi indica el nom de la companyia i el preu segons les tarifes vigents. Darrerament, en els transports públics urbans s'ha establert de forma molt generalitzada la targeta multiviatge, que a més de suposar un estalvi en el preu d'un viatge permet fer un nombre determinat de viatges amb el mateix document. La banda magnètica de la targeta fa possible la validació del viatge alhora que controla el nombre de viatges fets. En els bitllets dels transports interurbans i internacionals s'indica el nom de la companyia, el lloc de procedència i de destinació, la data i l'hora del viatge, el número de compartiment o de seient i el preu. En transports com el tren, l'avió o el vaixell també hi figura, segons la qualitat de l'allotjament, la classe (bitllet de primera classe, de segona, de fumador o no fumador –als avions no es pot fumar enloc–, turístic, etc.). En alguns, també hi consta el nom del viatger. El preu establert més els impostos corresponents i l'assegurança obligatòria, que garanteix l'assistència mèdica del viatger, determinen el preu final del bitllet. Amb la finalitat que el viatge resulti més econòmic, alguns mitjans de transport ofereixen bitllets especials i de cost més reduït: abonaments per un determinat període de temps (setmanal, mensual, etc.), bitllets d'anada i de tornada, bitllets per a la tercera edat...

El fet d'adquirir un bitllet per fer un viatge és una obligació i un deure cívic; en aquest sentit, la llei estableix sancions per a aquelles persones que viatgin sense el títol de transport corresponent. Per comprovar que els viatgers porten el bitllet, en transports com el vaixell o l'avió cal presentar-lo abans d'embarcar, i en altres, com en el cas del tren, hi ha una persona, el revisor, que durant el viatge demana el bitllet i amb una màquina manual, anomenada trepador de bitllets, hi fa un forat o osca per indicar que ha estat utilitzat i comprovat; així s'evita que pugui ser utilitzat més vegades. Viatjar amb bitllet és viatjar segur. Gràcies per adquirir el vostre bitllet i bon viatge.

JOAN GRAU